

Taxationer af Prøveflader i Bøg og Gran

i

Grevskabet Frysenborgs Skove,

foretagne i Vinteren 1869—70.

Nærmest som Grundlag for en blivende Tilvæxtoversigt er i afvigte Vinter foretaget en Række af Taxationer, af hvilke jeg her skal tillade mig at meddele nogle, da det tør antages at have Interesse for en Del af Tidsskriftets Læsere, ligesom det maaste ogsaa kan bidrage til at fremkalde lignende Meddelelser fra andre Egne. Jeg skal kun forudstikke den Bemærkning, at Maalingen i Band — for Bestemmelsen af Formtallet — er foretagen i en Bernkasse af 3 Fods Længde og 2 Fods Bredde med Højderne paamalet for hver halve Tomme, hvor altsaa hver Tommes Højde giver $\frac{1}{2}$ Rbf. Til Kassen hører et gjennembullet Trælaag af bestemt 0,25 Rbf. Indhold, hvilket anvendes ved de lettere Træsfortimenter for at tvinge dem under Bandet; selv Kvaset er maalt paa denne Maade, da Bægtfyldebestemmelser forekomme mig noget usikre og i alt Fald medføre megen Tidsspilde, naar de skulle give et nogenlunde paalideligt Resultat, eftersom man maa benytte Middeltallet af mange Bægtfyldbestemmelser, et Middeltal som ovenikjøbet er af en noget illusorisk Bestaffenhed, naar det ikke er godtgjort, hvor stor en Del af Massen, der falder paa de forskellige Aldenter, af hvis Sum Middeltallet fremgaaer ved Division.

Vandstanden i Kassen holdes, førend Træet kommes deri, i en bestemt Højde f. Ex. 12", hvilket helst bør ske paa den Maade, at man kommer mere Vand i Kassen, og da ved en i Bunden anbragt Hane sænker Vandstanden til den bestemte Højde. Naar Træet er kommet i Vandet, sørges der for med en spids Gjenstand eller ved det paalagte Laag, at holde det under Vand, og Højderne af Vandstanden aflæses; fra denne drages den oprindelige Vandstand, og fra det ved Multiplikation med denne Højde fremkomne Kubikindhold drages Laagets Indhold, saafremt dette har været anvendt. Prøvefladerne have i Reglen været af $\frac{1}{8}$ Td. Lands Størrelse, undertiden af $\frac{1}{4}$ — $\frac{1}{2}$ Td. Land; paa hver $\frac{1}{8}$ Td. Land er fældet og maalt i Vand 3 Exemplarer; hvert Exemplar er beregnet med sin virkelig maalte Højde, men et Middeltal af alle 3 Højder benyttet som Gjennemsnitshøjde. Beregningen er foretaget efter Regleformen, og det udfundne Formtal refererer sig ogsaa til Reglen.

1ste Prøveflade: Bøg.

Alder 46 Aar, Højde 43', Formtal 1,71076. Indhold før Gjennemhugningen 4820 Kbf. pr. Td. Land; Indhold efter Gjennemhugningen 3520 Kbf. Stammeantal før Gjennemhugningen 1048, Do. efter samme 608. Stammeafregning før Gjennemhugningen 195,4 □', Do. efter samme 141 □'; gjennemsnitlig Stammeafregning før Gjennemhugningen 0,2864 □', Do. efter samme 0,2318 □' svarende til en Diameter af resp. 5,75 og 6,5"; største Diameter 10,75", mindste 3". Borthugget ved Gjennemhugningen 27 p. Ct. af Massen; Sortimentforhold 70 pCt. Fagot (til 3" Diam.) og 30 pCt. Rvas.

2den Prøveflade: Bøg.

Alder 46 Aar, Højde 45', Formtal 1,92498. Indhold før Gjhg. 5880 Kbf. Do. efter samme 3880 Kbf. Stammeantal før Gjhg. 1504, efter samme 776. Stammeafregning før Gjhg. 204,1 □', efter samme 134,4 □'; gjennemsnitlig Stammeafregning

flade før Gjhg. 0,1357 □', efter samme 0,1731 □', svarende til en Diameter af resp. 5 og 5,75"; største Diameter 10,5, mindste 2,5". Bortbugget ved Gjennemhugningen 34 pCt.; Sortimentsforhold 68 pCt. Fagot og 32 pCt. Kvas.

3die Prøveflade: Bøg.

Ålder 50 Åar, Højde 43', Formtal 1,79278. Indhold før Gjhg. 4058 Kbf., efter samme 3112 Kbf. Stammeantal før Gjhg. 832, efter samme 552. Stammekredsflade før Gjhg. 158,52 □', efter samme 121,4 □', gennemsnitlig Stammekredsflade før Gjhg. 0,1905 □', efter samme 0,2198 □', svarende til en Diameter af resp. 5,75 og 6,25"; største Diam. 9,75", mindste 3". Ved Gjennemhugningen borttaget 23 pCt. af Massen; Sortimentsforhold 61 pCt. Fagot og 39 pCt. Kvas.

Det vil let sees, at Stillingen i disse, navnlig i de 2 første, væsentligst paa Grund af uheldige Affætningsforhold, har været overordentlig mørk, hvilket ogsaa gjælder om:

4de Prøveflade: Bøg.

Ålder 50 Åar, Højde 49', Formtal 1,6718. Indhold før Gjhg. 4960 Kbf., efter samme 3288 Kbf. Stammeantal før Gjhg. 840, efter samme 440. Stammekredsflade før Gjhg. 183,681 □', efter samme 122,21 □'; gennemsnitlig Stammekredsflade før Gjhg. 0,2186 □', efter samme 0,2777 □', svarende til en Diam. af resp. 6,25 og 7"; største Diam. 10,5", mindste 3". Borttaget ved Gjennemhugningen 33 pCt.; Sortimentsforhold 9 pCt. Klov, 65 pCt. Fagot og 26 pCt. Kvas.

5te Prøveflade: Bøg — gennemhugget i 1868—69.

Ålder 50 Åar, Højde 56', Formtal 1,61207. Indhold 6478 Kbf. Stammeantal 688. Stammekredsflade 211,3 □', gennemsnitlig Stammekredsflade 0,3071 □', svarende til en Diam. af 7,5"; største Diam. 13", mindste 4,75".

6te Prøveflade: Bøg — sidst gennemhugget 1864—65.

Ålder 55 Åar, Højde 55', Formtal 1,64912. Indhold før Gjhg. 5577 Kbf., efter samme 5206. Stammeantal før Gjhg.

664, efter samme 560. Stammekredsflade før Gjhg. 184,26 □', efter samme 172,35 □'; gennemsnitlig Stammekredsflade før Gjhg. 0,2775, efter Gjhg. 0,3078 □', svarende til en Diam. af resp. 7 og 7,5"; største Diam. 11", mindste 4". Borttaget ved Gjennemhugningen 7 pCt. af Massen.

7de Prøveflade: Bøg — sidst gennemhugget i 1865—66.

Alder 95 Aar, Højde 83', Formtal 1,69281. Indhold før Gjhg. 11076 Kbf., efter samme 10579 Kbf. Stammeantal før Gjhg. 276, efter samme 248. Stammekredsflade før Gjhg. 238,6, efter samme 227,97 □'; gennemsnitlig Stammekredsflade før Gjhg. 0,8645, efter samme 0,9193 □', svarende til en Diameter af resp. 12,5 og 13", største Diam. 20", mindste 6,5". Borttaget ved Gjennemhugningen 5 pCt. af Massen.

Disse 3 sidstnævnte Prøveflader, hvoraf Sortimentssforholdet paa Grund af flere Omstændigheder ikke er angivet, ere beliggende i Bjerre Herred i Nærheden af Vejle Fjord, paa en meget kalkholdig, sandblandet Ler; de 4 førstnævnte ligge derimod i den nordlige Del af Grevsfabet omtrent 4 Mil fra Østkysten paa en temmelig muldfattig Skovler, hvilket ogsaa er Tilfældet med

8de Prøveflade: Gran.

Alder 47 Aar, Højde 65', Formtal 1,5903. Indhold før Gjhg. 9540 Kbf., efter samme 7988 Kbf. Stammeantal før Gjhg. 520, efter samme 400. Stammekredsflade før Gjhg. 277,33, efter samme 232,03 □'; gennemsnitlig Stammekredsflade før Gjhg. 0,5334, efter samme 0,58 □', svarende til en Diam. af resp. 9,75 og 10,25"; største Diam. 13,5, mindste 5,75". Ved Gjennemhugningen borttaget 20 pCt. af Massen. Sortiment 2, nemlig 1) alt paa 4" og derover, og 2) alt under 4". Sortimentssforhold 80 og 20 pCt.

Denne Prøveflade har været gennemhugget og tæret i 1862—63. Totaltilvæksten i disse 7 Aar er 2214 Kbf. eller 316 Kbf. aarlig Tilvæxt.

Kragh Lund i April 1870.

Dahlstrøm.